

Kako je Hrvatska postala EU kanta za smeće: prodaju nam hrenovke bez mesa i proizvode s deklaracijama koje ne možemo razumjeti, a inspektori okreću glavu

Piše Linda Perić Foto ilustracija / arhiva HANZA MEDIA

Podijeli na Facebook-u Podijeli na Twitter-u Pošalji na email

Koncem prošle godine, u jeku afere sa salmonelom, ministar poljoprivrede Tomislav Tolušić kazao je da neće dozvoliti da na hrvatsko tržište ulazi škart roba.

Možda nam se nakon toga zdravstveno neispravnih jaja ili peradi zbilja plasira u manjoj količini, no i dalje smo europska kanta za smeće, kako se i sam ministar svojevremeno znao izraziti.

Naime, u istraživanju o kvaliteti hrane na zapadnom i istočnom europskom tržištu, koje je provela eurozastupnica **Biljana Borzan** u suradnji s Hrvatskom agencijom za hranu (HAH), utvrđeno je niz nesukladnosti, kako u sastavu, tako i u deklariranju proizvoda.

Drukčiji sastojci

Ispalo je da se pod istim imenom i u istoj ambalaži u Hrvatskoj prodaje proizvod koji ima potpuno drukčije (uglavnom lošije op.a.) sastojke od onoga u Njemačkoj. Poljoprivredna inspekcija, koja djeluje u sastavu Tolušićeva ministarstva, a nadležna je za službene kontrole standarda kvalitete i označavanja hrane s aspekta kvalitete na razini proizvodnje, prerade i maloprodaje hrane, to uopće ne smatra spornim. Napominju da se kvaliteta hrane na hrvatskom tržištu kontinuirano i sustavno kontrolira.

- Kad je riječ o rezultatima istraživanja zastupnice Borzan, koje je rađeno uz podršku Ministarstva poljoprivrede i uz pomoć Hrvatske agencije za hranu, nesukladnosti koje su pronađene na deklaracijama odnose se prije svega na neistovjetnost hrvatske i njemačke

deklaracije.

To znači da ima razlike u popisu sastojaka na proizvodima za hrvatsko, odnosno njemačko tržište, no one ni po čemu nisu upitne sa stajališta naših inspekcija, odnosno ti proizvodi su na tržištu ispravno označeni. Dakle, ta utvrđena neusklađenost ne znači nužno i u većini slučajeva da ona nije u skladu s Uredbom EU-a o informiranju potrošača o hrani - odgovaraju iz Poljoprivredne inspekcije.

Ono što sasvim sigurno nije u skladu sa zakonskim propisima EU-a jest deklariranje "Wudy hrenovki od pilećeg i purećeg mesa bez ovitka", koje to u Hrvatskoj definitivno nisu. Premda se proizvode u istoj, talijanskoj tvornici, one koje završavaju na našim policama imaju 94 posto strojno otkoštenog pilećeg i purećeg mesa koje, sukladno EU propisima, uopće ne spada pod definiciju "mesa" i ne bi se smjelo tako oglašavati.

Načinom označavanja proizvoda, odnosno natpisom "100% carni italiane" (u prijevodu "100 posto talijansko meso op.a.) hrvatske se potrošače jednostavno dovodi u zabludu. Inspektori se, kad je ovaj proizvod u pitanju, ipak, spremaju poduzeti odgovarajuće mjere.

- Sukladno Uredbi (EU) 1169/2011 o informiranju potrošača o hrani, propisana su pravila za navođenje naziva hrane, kao i pravila za navođenje popisa sastojaka, posebno za strojno otkošteno meso. Pregledom deklaracije vidljivo je da je u nazivu proizvoda izostavljen navod „od strojno otkoštenog“ pilećeg i purećeg mesa, a što se navodi u popisu sastojaka. Poljoprivredna inspekcija će poduzeti zakonom propisane mjere te subjektu u poslovanju s hranom koji stavlja proizvod na tržište RH narediti ispravak deklaracije - poručuju iz Ministarstva poljoprivrede.

Upozorili smo ih i na činjenicu da Hrvati, koji žele biti upućeni u sastav proizvoda kojeg konzumiraju, moraju poznavati neki strani jezik. U slučaju Danone Activia voćnog jogurta od jagode - mađarski. Naime, iz HAH-a su u istraživanju utvrdili kako "pojedinačna pretpakovina (čašica) za hrvatsko tržište ima istaknute obavezne informacije za potrošače na mađarskom jeziku..." što nije u skladu s uredbom EU-a. Njihovi kolege iz Poljoprivredne inspekcije imaju drukčije mišljenje.

Mađarski jogurt

- Proizvod jogurt od jagode Activia Danone je jedinstvena pretpakovina (a ne pojedinačna pretpakovina), odnosno dvije ili četiri čašice jogurta povezane su u kartonsku ambalažu i čašice se ne mogu pojedinačno prodavati. Na kartonskoj ambalaži u kojoj su jogurti (2 ili 4), nalazi se oznaka (deklaracija) na hrvatskom jeziku, što je sukladno Uredbi EU-a, odnosno Zakonu o informiranju potrošača o hrani - ističu u inspekciji koja bi ipak pomnije trebala proučavati deklaracije na domaćem tržištu.

Istraživanjem je, naime, utvrđeno kako se ni na dječjoj hrani, konkretno u slučaju Nesquik žitarica za doručak čokoladnog okusa, sastojci ne navode na adekvatan način, čak ni alergeni, odnosno nisu u skladu s Uredbom EU-a o informiranju potrošača o hrani.

Hrvatski kupci nemaju, osim toga, ni uvid o broju obroka sadržanih u pretpakovini (Philadelphia sirni namaz ekstrasmasni), kao ni o postotnom udjelu hranjivih tvari u obroku, za razliku od Nijemaca.

-